Konkurs Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego w roku szkolnym 2020/2021
Etap wojewódzki

KLUCZ PUNKTOWANIA ZADAŃ ZAMKNIĘTYCH

Numer zadania	1.	2.	3.	4.	6.	8.	14.	16.	18.	23.	25.	26.	27.	31.	32.
Poprawna odpowiedź	**C**	**D**	**D**	**C**	**B**	**B**	**C**	**A**	**E**	**E**	**A**	**E**	**C**	**B**	**A**

SCHEMAT PUNKTOWANIA ZADAŃ OTWARTYCH

ZASADY OCENIANIA PRAC

- Schemat zawiera przykłady przewidywanych odpowiedzi uczniów na zadania otwarte. Każdy poprawny sposób rozwiązania zadań powinien być uznawany za prawidłowy i uczeń otrzymuje maksymalną liczbę punktów.
- Jeżeli w zadaniach otwartych wśród odpowiedzi poprawnych pojawiają się odpowiedzi niepoprawne lub niepełne, uczeń otrzymuje 0 punktów za zadanie.
- Za odpowiedzi w zadaniach przyznaje się wyłącznie pełne punkty. Nie stosuje się punktów ułamkowych.
- Maksymalna liczba punktów do uzyskania: **53**.

Nr zadania	**Odpowiedź**	**Zasady przyznawania punktów**	Liczba pkt za zadanie
5.	**A.** ze względu na poprawność polityczną: *wyznanie* LUB *wesołych świąt* **B.** jako narzędzie manipulacji: *faszyzm, despotyzm, hitleryzm* **C.** ze względu na przekroczenie norm obyczajowych: *ten co lubi wypić* LUB *pozbawienie życia* **D.** aby nie ranić odbiorcy określeniem wartościującym negatywnie: *dom pogodnej jesieni*	**2 punkty** za poprawne przyporządkowanie wszystkich czterech eufemizmów. **1 punkt** za poprawne przyporządkowanie 3 eufemizmów.	**0-2**
7.	Np.: – biurokracja – chęć kontrolowania wszystkiego np. pogody,	**1 punkt** za każdy poprawnie wskazany element realiów epoki.	**0-2**

	– manipulowanie informacjami nawet o pogodzie – wymuszanie na obywatelach określonych zachowań – język propagandy		
9.	Np. W opowiadaniu *Droga obywatela* uczciwy meteorolog zmuszany przez komunistyczne władze do kłamstwa, by nie niepokoić chłopów zapowiedziami złej pogody, stara się wszystkimi siłami pozostać uczciwym człowiekiem, to znaczy czynić tak, aby jego komunikaty były zgodne z rzeczywistością. Początkowo robi to za pomocą stylistycznych sztuczek w sprawozdaniach, a później ucieka się do magicznych obrzędów, mających na celu dopasowanie meteorologicznej rzeczywistości do obowiązkowo optymistycznych informacji o pogodzie. *Droga obywatela* to opowieść o tym, jak racjonalnie myślący obywatel, za sprawą władzy pragnącej wpływać na naturę, stał się irracjonalistą.	**2 punkty** za wyjaśnienie znaczenia tytułu opowiadania uwzględniające etapy przemiany postawy bohatera wobec oczekiwań władz. **1 punkt** za ogólne wyjaśnienie znaczenia tytułu opowiadania	**0-2**
10.	Zawiązanie akcji – **B** Punkt kulminacyjny – **A** Rozwiązanie akcji – **E**	**1 punkt** za poprawne przyporządkowanie zdarzeń do elementu kompozycyjnego.	**0-1**
11.	Np. Zarówno w opowiadaniu, jak i na rysunku Mrożek ukazuje działania zmierzające do przeobrażenia świata według życzenia władz.	**1 punkt** za poprawne wyjaśnienie absurdalności sytuacji w obu tekstach kultury.	**0-1**
12.	Np. Sprzeczność logiczna w notatce meteorologa polega na tym, że mżawka – niezbyt intensywny opad – wywołała taką powódź, iż do akcji wkroczyły ekipy ratownicze.	**1 punkt** za poprawne wskazanie sprzeczności logicznej w notatce.	**0-1**
13.	Np.: **Absurd/dziwność** – poczynania urzędniczej władzy, która wbrew naturze chce sterować pogodą / praktyki typowo magiczne zmierzających do przeobrażenia świata według życzenia władz / to meteorolog a nie natura jest winny ciągłym opadom / Nadgorliwi	**2 punkty** za wskazanie dwóch cech popartych przykładami z tekstu. **1 punkt** za wskazanie jednej cechy popartej przykładem z tekstu.	**0-2**

	urzędnicy mają zawsze rację, a ludzie szlachetni, skarceni za swą sumienność, czują się bezradnie zdezorientowani. **Komizm i tragizm** – dylemat moralny meteorologa chcącego połączyć własne zasady etyczne z oczekiwaniami władz. **Realizm i fantastyka** – obrzędy magiczne mające zmienić pogodę i śmierć od pioruna. **Niejednorodność stylistyczna** – mieszanie języka propagandy z naukowym i potocznym w raportach meteorologa.	**Uwaga!** Uczeń nie otrzymuje punktów za podanie przykładu/ przykładów bez nazwania cechy.	
15.	**kłamstwo** (1) → kłamczuch (4) → kłamczucha (2) **kłamstwo** (1) → kłamliwy (3)	**1 punkt** za poprawne wskazanie wyrazów podstawowych i pochodnych	**0-1**
17.	Np. Balladyna zdaje sobie sprawę z tego, że postąpiła zdradziecko wobec siostry. Żmija staje się tu symbolem zdrady, podstępu.	**2 punkty** za poprawne wyjaśnienie i nawiązanie do symboliki żmii (uczeń powinien użyć określeń *zdrada*, *podstęp* lub pokrewnych). **1 punkt** za poprawne wyjaśnienie motywu bohaterki.	**0-2**
19.	Na emocjonalność/nerwowość wypowiedzi wskazują: – wykrzyknienia – np. *To źle! Źle!* – nagromadzenie pytań – np. *Kto to?... zawołał ktoś?...* – nagromadzenie przerzutni – np. *Jeśli z bora/Kto tak zapyta?* – Urwane/niedokończone wypowiedzenia – np. *dzisiaj już nie czas...*	**2 punkty** za nazwanie dwóch środków poetyckich oraz podanie poprawnych przykładów. **1 punkt** za nazwanie środka poetyckich oraz podanie poprawnego przykładu. **Uwaga:** Punktu nie przyznaje się za podanie tylko nazw lub tylko przykładów środków poetyckich.	**0-2**
20.	Cytat: *Na niebie / Jest Bóg... zapomnę, że jest, będę żyła, / Jakby nie było Boga.* Balladyna odrzuca Boga, odrzuca zasady moralne, co w konsekwencji skutkuje kolejnymi morderstwami.	**2 punkty** za przytoczenie odpowiedniego fragmentu tekstu (lub adekwatnej jego części) oraz jego zinterpretowanie w odniesieniu do całości utworu. **1 punkt** za przytoczenie odpowiedniego fragmentu tekstu (lub adekwatnej jego części).	**0-2**

21.	Np. Kto ma złe intencje, niecne zamiary, temu z pewnością jedno narzędzie wystarczy do popełnienia zbrodni. Jego siła woli stanowi także potężny impuls do działania. Uczciwemu i dobremu człowiekowi będzie trudniej dopuścić się zbrodni. Dobro, aby się obronić, potrzebuje dwa razy więcej siły, by tego dokonać. Zło bowiem dominuje, jest silniejsze. Dobro powinno się bronić przed złem, choć wymaga to czasem większego wysiłku.	**1 punkt** za właściwe odczytanie przesłania utworu.	**0-1**
22	Np. O melodyjności tekstu decydują: – obecność rymów wewnętrznych, zewnętrznych – podział tekstu na strofy – obecność refrenu – powtórzenia wyrazowe – regularność budowy w zakresie ilości sylab w wersach	**2 punkty** za wymienienie trzech cech tekstu świadczących o jego melodyjności. **1 punkt** za wymienienie dwóch cech tekstu świadczących o jego melodyjności.	**0-2**
24.	**D**, **B**, **A**, **E**	**1 punkt** za właściwe przyporządkowanie wszystkich elementów.	**0-1**
28.	Np. – Wyszydzany przez wszystkich Papkin desperacko walczy o uznanie, wymyślając różne historie i tworząc wygórowane mniemanie na własny temat. Nie może zaakceptować sytuacji klęski, własnej małości i zależności, dlatego próbuje ją zmienić, choćby tylko w fantazji. – Fantazję, samochwalstwo, egoizm Papkina można wytłumaczyć próbą dowartościowania samego siebie. Nie jest on w stanie realnie patrzeć ani na innych, ani na siebie (każdy znak przyjmuje za potwierdzenie własnej wspaniałości i szybko zapomina o sytuacjach odrzucenia, sponiewierania, czy własnego tchórzostwa). – Papkin jest nieświadomy własnej śmieszności. Wszystko, co się dzieje naokoło, interpretuje egocentrycznie. Jego skupienie na sobie uniemożliwia autorefleksję: perspektywy innych ludzi i spojrzenie na siebie z dystansem są mu niedostępne, dlatego tak łatwo gubi się w sytuacji i daje sobą manipulować.	**1 punkt** za **każdy** adekwatnie do tezy sformułowany argument.	**0-2**

	Sam jest płytki, kieruje się pozorami, które chętnie bierze za rzeczywistość, stąd też tak łatwo go zwieść. – Papkina wszyscy wykorzystują, wszyscy nim pomiatają i wyśmiewają. Bycie ludzkim pośmiewiskiem nie jest przyjemne, ani pozytywne. Wszyscy czegoś od niego chcą, nie dając nic w zamian. Papkin może być śmieszny, ale jest również tragiczny. – Papkin nie ma swojego majątku i jest zależny od łaski i hojności innych. Zwłaszcza od Cześnika, który go szantażuje jakimiś grzeszkami z przeszłości. Jest również tchórzem. Żeby zamaskować swoje niedostatki, fantazjuje na temat pochodzenia i odwagi.		
29.	Np. Scenografia związana z epoką historyczną (zamek, dekoracje, rekwizyty, kostiumy) LUB – plenery i wnętrza historyczne (akcja toczy się w zamku) – kostiumy dostosowane do epoki historycznej – dekoracje – rekwizyty z epoki – muzyka nawiązująca do dawnej epoki (polonez, menuet, mazur)	**1 punkt** za **każdy** poprawnie wskazany środek filmowy.	**0-2**
30.	Np. Zazwyczaj wolę najpierw przeczytać lekturę, a dopiero później zapoznać się z jej z adaptacją. Moim zdaniem, film nie jest w stanie zastąpić dzieła literackiego, ponieważ pokazuje sposób odczytania utworu przez reżysera, jego interpretację. Może się zatem zdarzyć, że w adaptacji zostaną pominięte niektóre treści znane z dzieła. Poza tym tekst pisany rozwija wyobraźnię, pobudza do refleksji i bardziej sprzyja zapamiętaniu treści utworu.	**2 punkty** za napisanie komentarza, który zawiera stanowisko „za” lub „przeciw” poparte dwoma argumentami. **1 punkt** za napisanie komentarza, który zawiera stanowisko „za” lub „przeciw” poparte jednym argumentem.	**0-2**
33.	**I. Treść**	**4 punkty**, jeżeli uczeń – pisze rozprawkę, a jego wypowiedź jest w całości zgodna z tematem – formułuje tezę lub hipotezę	**0-4**

		– przedstawia wnikliwą argumentację popartą właściwymi przykładami – porządkuje argumenty w sposób zhierarchizowany (od najbardziej do najmniej ważnego lub argument – kontrargument) – w funkcjonalny sposób odwołuje się przynajmniej do dwóch tekstów literackich – zachowuje poprawność rzeczową – redaguje wypowiedź spójną, logicznie uporządkowaną – zachowuje poprawność podziału tekstu na minimum trzy zasadnicze części: wstęp, rozwinięcie, zakończenie **3 punkty**, jeżeli uczeń – pisze rozprawkę, a jego wypowiedź jest w całości zgodna z tematem – formułuje tezę lub hipotezę – przedstawia argumentację popartą właściwymi przykładami – porządkuje argumenty, ale ich nie hierarchizuje – w funkcjonalny sposób odwołuje się przynajmniej do dwóch tekstów literackich – zachowuje poprawność rzeczową – redaguje wypowiedź logiczną, ale zdarzają się pojedyncze zaburzenia spójności – zachowuje poprawność podziału tekstu na minimum trzy zasadnicze	

		części: wstęp, rozwinięcie, zakończenie **2 punkty**, jeżeli uczeń – pisze rozprawkę, a jego wypowiedź jest w większości zgodna z tematem – formułuje tezę lub hipotezę – przedstawia argumentację popartą nie zawsze trafnymi przykładami – porządkuje argumenty, ale ich nie hierarchizuje – nie zawsze trafnie odwołuje się do tekstów literackich – popełnia nieliczne błędy rzeczowe – zachowuje poprawność podziału tekstu na minimum trzy zasadnicze części: wstęp, rozwinięcie, zakończenie **1 punkt**, jeżeli uczeń – pisze rozprawkę, ale w jego wypowiedzi pojawiają się fragmenty niezgodne z tematem – formułuje tezę lub hipotezę – podejmuje próbę argumentowania, ale ogranicza się do wyliczenia i powierzchownego omówienia przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie – nie zawsze trafnie odwołuje się do tekstów literackich – popełnia błędy rzeczowe – nie zachowuje poprawności podziału tekstu na części: wstęp, rozwinięcie, zakończenie	

	II. Styl	**2 punkty**, jeżeli styl wypowiedzi dostosowany jest do intencji i sytuacji komunikacyjnej; występuje różnorodność stosowanych środków językowych właściwych dla rozprawki i charakterystyki postaci. **1 punkt**, jeżeli styl wypowiedzi dostosowany jest do intencji i sytuacji komunikacyjnej;	**0-2**
	III. Język	**2 punkty**, **j**eżeli praca jest poprawna pod względem składniowym; uczeń popełnił najwyżej **dwa** błędy językowe (fleksyjne lub leksykalne, lub frazeologiczne. **Uwaga: Jeśli został popełniony błąd składniowy nie można przyznać pełnej punktacji**. **1 punkt**, jeżeli uczeń popełnił najwyżej **cztery** błędy językowe (fleksyjne, składniowe, leksykalne lub frazeologiczne).	**0-2**
	IV. Zapis	**Ortografia:** **1 punkt,** jeżeli popełnił najwyżej jeden błąd ortograficzny. **Uwaga!** Błędy powtórzone liczy się tylko raz. Błędy w wyrazach pokrewnych (np. *gura* i *gurski* uważa się za błędy powtórzone. **Interpunkcja:** **1 punkt,** jeżeli uczeń popełnił najwyżej dwa błędy interpunkcyjne.	**0-2**
	Uwaga! Nie ocenia się kategorii II, III, IV, jeśli praca nie jest rozprawką, lub nie spełnia kryterium objętości.		